

Predikatie over Prediker 6 vers 6
door eerwaarde heer D.J. van Keulen
HHK Nieuw Beijerland – 9 november 2014

Votum.

Zingen Psalm 31 : 15 en 18.

Lezing van de Heilige Wet des HEEREN.

Schriftlezing Prediker 6

1 Er is een kwaad dat ik gezien heb onder de zon, en het is veel onder de mensen:

2 Een man denwelken God gegeven heeft rijkdom en goederen en eer; en hij heeft voor zijn ziel geens dings gebrek van alles wat hij begeert; en God geeft hem de macht niet om daarvan te eten, maar dat een vreemd man dien opeet. Dit is ook ijdelheid en een kwade smart.

3 Indien een man honderd kinderen gewon en vele jaren leefde, zodat de dagen zijner jaren vele waren, doch zijn ziel niet verzadigd werd van het goed en hij ook geen begrafenis had; ik zeg dat een misdracht beter is dan hij.

4 Want met ijdelheid komt zij en in duisternis gaat zij weg, en met duisternis wordt haar naam bedekt.

5 Ook heeft zij de zon niet gezien, noch bekend; zij heeft meer rust dan hij.

6 Ja, ofschoon hij tweemaal duizend jaren leefde, en het goede niet zag; gaan zij niet allen naar één plaats?

7 Al de arbeid des mensen is voor zijn mond; en nochtans wordt de begeerlijkheid niet vervuld.

8 Want wat heeft de wijze meer dan de zot? Wat heeft de arme meer, die voor de levenden weet te wandelen?

9 Beter is het aanzien der ogen dan het wandelen der begeerlijkheid. Dit is ook ijdelheid en kwelling des geestes.

10 Wat ook iemand zij, alrede is zijn naam genoemd, en het is bekend dat hij een mens is; en dat hij niet kan rechten met Dien Die sterker is dan hij.

11 Voorwaar, er zijn vele dingen die de ijdelheid vermeederen; wat heeft de mens te meer daarvan?

12 Want wie weet wat goed is voor den mens in dit leven gedurende het getal der dagen van het leven zijner ijdelheid, welke hij doorbrengt als een schaduw? Want wie kan den mens aanzeggen wat na hem wezen zal onder de zon?

Gebed.
Zingen Psalm 4 : 3 en 4.

Prediker 6 het 6e vers. Daar luidt Gods Woord:

Ja, ofschoon hij tweemaal duizend jaren leefde, en het goede niet zag; gaan zij niet allen naar één plaats?

Om met Gods hulp en onder de inwachting van Zijn Heilige Geest stil te staan bij drie gedachten.

- 1e. Genoeg aan de wereld.
- 2e. Genoeg van de wereld.
- 3e. Genoeg voor de wereld.

Gemeente, er staat in het Woord dat de vreze des Heeren het beginsel is van alle wijsheid en wetenschap. Omdat de vreze des Heeren je ogen geeft om te zien, op te merken wat voor het natuurlijke oog verborgen is, wat geen mens weet bij en van zichzelf. Want we zijn vreemdelingen van God en Goddelijke zaken. We staren ons blind op de wereld, op de tijd, op dat leven hier, die damp, weet u wel, die schaduw, die droom, die fantasie, waar we ons in op de been kunnen houden, dat waar we ons op blindstaren. Het ligt zo helder verklaard, vertolkt in Prediker 6. Wie verlangt er niet naar rijkdom, naar goederen en eer! Zegt het Woord het ons niet dat de geldgierigheid een wortel is van alle kwaad. Dat we gedreven worden door de begeerte, de valse begeerte buiten God. Dat we altijd zoeken onze lusten te bevredigen. En dat, waar de mens nu van nature zo druk mee is, waar we onze dagen mee aaneen rijgen, waar we ons voor inzetten met al onze krachten, dat hier en nu, met alles wat het te bieden heeft, of schijnt te bieden, de Prediker noemt het een kwaad. Er is een kwaad, zegt de Prediker, dat ik gezien heb onder de zon, en het is veel onder de mensen.

Wat bedoelt de Prediker met dat kwaad? Wel, alles aan hoop en verwachting hier beneden.

Is het leven dan kwaad? Is de rijkdom dan kwaad? Is de hoge ouderdom dan kwaad? Dat je wellicht zelfs je kindskinderen ziet.

O nee, het zijn in zichzelf o zulke goede zaken, zulke gaven, zulke zegeningen van God. Het is de Heere Die het de mensen nog uitdeelt, nog mildelijk geeft. Maar het is *dán* kwaad als we het doorbrengen in onze eigen lust en in onze eigen begeerlijkheid.

Zie eens in de Schrift dat daar rijken waren. Abraham, zovele goederen had hij van de Heere ontvangen. Maar zijn hoogste rijkdom

was in God. Al de rijkdom hier op aarde was onderworpen aan dat leven en die gemeenschap met God.

Denk eens aan Jakob. Hij komt zijn broer tegen. En Ezau zegt: "Je kunt gerust wat van mij krijgen, want ik heb veel". "U hebt veel, maar ik heb alles, want ik heb God tot mijn deel. Ik heb Hem als mijn hoogste goed in het leven leren beschouwen".

Weet u wanneer de rijkdom goed is? Dan wanneer ze beleefd wordt in de gestalte van Job: "De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de Naam des Heeren zij geloofd". Dat snijdt dwars door ons heen! Nee, er is een kwaad, zegt de Prediker, dat ik gezien heb onder de zon. Dus hij heeft het met zijn ogen leren zien. Hij heeft er een oog voor gekregen. En hij ziet de mensen gaan in hun dromen en in hun fantasieën. Hij ziet ze gaan, en daarom zijn die dromen zo kwaad; hij ziet ze gaan naar de eeuwige nacht, naar de ondergang, naar het sterven, naar het oordeel, het vonnis van God: "Gaaf weg van Mij, gij die de ongerechtigheid werkt".

"Dat ik gezien heb onder de zon". Dat is die bedeling van ons. Dat aardse leven. Dat wat wij beleven in het hier en nu, waar we 's ochtends in wakker worden en waar we 's avonds in naar bed gaan. Dat is "onder de zon". Nee, dit kwaad wordt in de hel niet meer gezien. Daar zullen de mensenkinderen onder de straf en het oordeel van God tot in alle eeuwigheid moeten kauwen dat zij zich aan dit kwaad hebben over gegeven. Daar zal het kwaad onder de zon ze elke dag tegen komen als schuld. Daar, daar zal het beleefd moeten worden, met die knagende worm in het geweten, met dat tandenknarsen, waar die vlam niet wordt uitgeblust. Daar zal dat kwaad niet meer zijn, maar daar zal Gods gerechtigheid schitteren.

Daar waar de gezaligden heen mogen, ook daar zal dat kwaad niet meer gezien worden. Nee, daar zal het achter gelaten zijn. Daar zal de blijdschap, de verheuging, de rijkdom alleen in God wezen. Daar zal God immers zijn alles en in allen. Daar kunnen de straten wel van goud zijn, de poorten wel van parels zijn, maar ach, het oog is gericht op Hem, die eeuwige, drie-enige God, Die gedacht heeft aan Zijn genade. Daar wordt dat kwaad ook niet meer gezien, want geen kwaad zal op die plaats in komen. Daar zal het alleen nog maar goed zijn.

Er is een kwaad dat ik gezien heb onder de zon, en het is veel onder de mensen. Ofwel, het is een kwaad dat algemeen genoemd moet worden. Het is tot al de uithoeken van de mensheid doorgedrongen. Er wordt op de hele wereld geen mens gevonden die niet dit kwaad in zijn leven betracht, die in zijn natuurlijk bestaan zich niet aan dit kwaad over geeft. Weet u hoe dat komt? Hebben we daar de vrije keus in? Zouden we vanmiddag tegen elkaar kunnen zeggen: "Nou,

laten we dan besluiten om ons niet meer door dit kwaad te laten leiden”? Nou, er staat: “het is veel onder de mensen”. Dat betekent nog wat. Dat betekent ook dit: het drukt als een zware last op de mensheid. Ofwel, wij zijn het onderworpen. Wij hebben het over ons afgeroepen. Het is de zondedienst, de slavendienst, die kleurt en die bepaalt ons leven. Dat de duivel het voor het zeggen gekregen heeft, omdat wij hem te voet gevallen zijn, die satan, die verstoorder, die mensenmoorder van den beginne, omdat hij ons voorgesteld heeft zoveel goedheid en zoveel rijkdom. De Heere weet wel, had de duivel gezegd, dat als je daarvan eet de dood niet zult sterven, maar dat je als God zult wezen. Daar heb je de begeerte, ontevreden met de stand, de plaats waarin de Heere ons gezet had. We wilden het wel, als God te zijn. O ja, het klonk zo begeerlijk. En we hebben gegeten van die verboden vrucht, gegeten tegen het uitdrukkelijk bevel des Heeren in. En daarmee (dat is erg!) de gemeenschap, de omgang met onze Schepper verloren.

Een kwaad. Ja, want de wereld ligt in het boze. De wereld ligt onder de vloek, onder het oordeel.

Wat waren we rijk! Wat waren we schatrijk! We hadden God tot ons deel. En heel de schepping en heel de wereld hadden we uit Zijn handen ontvangen. We mochten er maar zo gebruik van maken. We mochten er maar zo in leven. En alles wat we zagen, in de rijkdom van de schepping en van de natuur, dreef ons uit naar onze grootste en hoogste rijkdom: naar God onze Schepper.

En nu zo nameloos arm, zo nameloos arm. God kwijt. En weet u wat het ergste is? Er geen eens last van te hebben. Het wel best te vinden. Het aardig op de wereld uit te kunnen houden. Verzadigd te worden met het goed van hier beneden. En nooit in uw leven die roep om God gekend. Nooit in uw leven uit gekeken op alles wat de wereld u te bieden heeft. Nooit in uw leven geleerd het oog te vestigen op Hem, het oog naar omhoog te slaan. Nooit geleerd dat alleen de ware goedheid bij Hem vandaan moet komen. Hoe vreselijk!

De Prediker ziet om zich heen, en hij ziet een man. Weet u wat dat betekent in de Schrift “een man”? Een mens. Een mens uit dat stof opgehaald. Een mens die de adem in de neusgaten heeft gekregen. Een mens die elk ogenblik in zijn leven afhankelijk is van God, onderworpen aan de besluiten van God. Een man die zijn levenstijd met geen el kan vermeerderen. Die de Heere een paal en een perk heeft gesteld. Zo een mens, die onderhand tot dat stof weerkeert om er in te verdwijnen, in te verteren. Zo een mens met een ziel voor de ontzaglijke eeuwigheid. En de eeuwigheid weegt niet.

Hij ziet een man, dewelke God gegeven heeft rijkdom en goederen en eer. Die drie woorden wil zoveel zeggen als de volheid van alles wat wij hier op aarde kunnen begeren. Alles waar we naar kunnen verlangen. Dit is het hoogste streven, het hoogste verlangen van een mens in zijn natuurstaat: rijkdom, goederen en eer. Weet u wat dat betekent? We willen wel de gaven van God hebben. We willen wel dat Hij Zijn hand zegenend over ons leven open doet. Dat onze bankrekening aanwast. Dat ons huis al groter wordt. Dat we al meer rijkdom, eer, naam en faam vergaderen.

Die heeft het van God gekregen, staat er. Dus het is een gift. Het is geen verdienste. Maar ook al is het een gift, deze man leert niet de Gever er voor te danken en te erkennen. Weet u wat er van die man opgetekend staat? “En hij heeft voor zijn ziel geens dings gebrek van alles wat hij begeert”. Hij is tevreden. Hij vindt het wel best. Hij heeft alles wat zijn hart verlangen kan. Rijkdom, goederen en eer, het omringt hem en hij is tevreden gesteld. Zo’n man heeft de Prediker gezien.

Heeft de Prediker daarin uw leven getekend vanmiddag? U die wellicht veel uit Gods handen heeft ontvangen. En een ander misschien wel wat minder. U die van het gegeef moet leven en het niet erkent, het niet door hebt. U die van het gegeef leeft en tevreden bent als u dagelijks uw goed hebt. U in wiens leven de dagen aaneen rijgen als een droomwerkelijkheid. U staart zich blind op alles van hier beneden.

Voor zijn ziel geens dings gebrek.

Is er geen plaats in uw hart die onverzadigd en onvervuld blijft? Hebt u in uw leven niet geleerd dat ons driekantige hart niet met een ronde wereld verzadigd kan worden? Blijft er wat over? Een gebrek, een last, een verdriet, een pijn, een gemis vanbinnen?

Deze man heeft de Prediker gezien. Hij heeft voor zijn ziel aan geen ding gebrek. En wat is de duivel tevreden. Die vindt het best. O ja, die gunt ons alle goed van de wereld. Al de rijkdom die er op de wereld te vinden is. Hij wil u al de goudstaven met scheepsvrachten komen bezorgen, als hij u daar tevreden mee kunt stellen.

En God geeft hem de macht niet om er van te eten, maar dat ook een vreemd man die op eet. Weet u wat die Prediker gezien heeft? Dat het haastig voorbij is, en dat al die rijkdom, al die goederen, en al die eer, maar zo naar een ander zullen over gaan. De Prediker heeft ze gezien die hun leven bezig geweest zijn te schrapen en bijeen te vergaderen. En als ze alles hebben wat hun hart begeert, vinden ze hun leven getekend in die man in de Schrift, die het tot zijn ziel zegt: “Heb rust, want ge hebt goederen voor vele jaren. Ik zal grotere schuren laten bouwen en dan kan ik ze volstouwen, en ik

heb aan geen ding gebrek". En die rekende er niet mee dat in diezelfde nacht God zijn ziel van hem zou afeisen, om voor God rekenschap te geven van al zijn daden, hetzij goed, hetzij kwaad. Hij geeft hem de macht niet om daar van te eten, maar een vreemd man eet het op.

Is het niet zo, dat als in de wereld het doel bereikt is, het zo vreselijk met de mens afloopt! Ach, het is ijdelheid en een kwade smart. En indien een man honderd jaren leefde. Ja, die ziet hij ook. Eén die een lang leven begeert. Die helemaal niet over sterven, over eeuwigheid nadenkt. Een lang leven van vele jaren en honderd kinderen gewon. Een haast fantastisch aantal, om de droom te vertolken van het begeren van de mens. Zodat de dagen zijns jaren vele waren, doch zijn ziel niet verzadigd werd van het goed. Al heb je een leven van honderd jaren. De Prediker heeft ze gezien. Al heb je een kinderschare om je heen, zo groot, dat het haast niet te tellen is. Dat je zeggen moet: "Ik kan de namen van mijn klein- en achterkleinkinderen niet eens onthouden". Al heb je zoveel zegeningen ontvangen... En nog steeds is die mens ontevreden. Nog altijd jagende naar het goed van de wereld. Nog altijd verlangende naar meer.

Kijk, en dat zijn nu de twee zaken die de duivel uitwerkt. Die ene die o zo tevreden is en vergeet naar Boven te kijken. En die ander die nooit tevreden is en maar blijft jagen en maar blijft woekeren en maar blijft zoeken hier op aarde, en in die weg ook vergeet om naar Boven te kijken.

Hoe zit het eigenlijk met u? Is daar dan soms uw leven in getekend? Dat u het wellicht bij uzelf zegt: "Ja, als ik mijn doelen in het leven bereikt heb, als ik mijn carrière heb gemaakt, als ik bijeen heb vergaderd wat ik begeer, dan zal ik aan God gaan gedenken, dan zal ik naar de Heere gaan vragen, dan zal ik voor mijn ziel gaan zorgen". Komt in uw leven het belangrijkste achteraan? Bent u eerst bezig met de tijdelijke omstandigheden, en vergeet u de nood en de ernst van de eeuwigheid?

Zijn ziel werd niet verzadigd. O nee, want de begeerte zegt nooit: "Het is genoeg". En de duivel zal wel maken dat u nooit rust vindt, om aan God te gaan gedenken.

"En hij ook geen begrafenis had". Dat staat er ook zo scherp bij! Geen begrafenis. Die die dan eindelijk in zijn gierigheid sterft. Geen begrafenis, wil zeggen: de mensen zijn maar wat blij dat die vrek gestorven is, en dat die mens, die o zo lastig was, eindelijk verdwenen is. Het tekent het roemloze einde, de afgang, de neergang, geen begrafenis.

"Ik zeg dat een misdracht beter is dan hij".

Dat is een moeilijke zaak. Die het in het eigen leven ondervonden heeft, die weet hoe moeilijk dat is. Het is een zegen van God als we het niet weten. Je zult maar met een misdracht te maken hebben gehad. Dat wat je zo lief had en wat je onder je hart koesterde, dat het geen leven had, dat het wegstierf in de moederschoot, of zo vlak er na. Dat je dat jonge leven aan de Schepper moest terug geven. Wat een pijn! Wat een levenslang verdriet voor die vader en die moeder die dat mee moeten torsen als een last op hun schouders! Als een zaak waarin de gebrokenheid van de wereld zo openbaar komt. Dat de dood is door gegaan tot alle mensen. Nou, dat vreselijke, dat afschuwelijke van een misdracht, dat noemt de Prediker, ziende met zijn geestelijke ogen, beter dan die twee mensen die getekend zijn: die man die voor zijn ziel geen gebrek had, en die man die nooit verzadigd werd. Want o, o, en dat weet de Prediker maar al te goed, die stapelen schuld op schuld, en die maken dat ze in een al zwaarder en zwaarder oordeel zullen vallen. Ze hebben geleefd onder die zon, in die bedeling hier. En dat leven hier op aarde, daar zegt de Psalm van: "Is het uitnemendste niet moeite en verdriet, en wordt het niet snellijk afgesneden". Och, wat hebben die mannen gezien aan een moeite en aan een ellende. Wat hebben ze het mee moeten maken dat het hier op aarde geen Paradijs is, maar dat het hier een woestijn is, een afgaande gang is. Ben je er achter, het uitnemendste moeite en verdriet? Weet u wat Luther ergens zegt? "Was ik maar in mijn kindse dagen gestorven, dan had ik zoveel ellende niet gezien, dan had ik zoveel zonden niet bedreven, dan had ik niet hoeven graven in die vuilheid en in die walgelijkheid van mijn bestaan, wat ik nu allemaal tegenkom. Was ik maar in mijn kindsheid gestorven, dan was ik niet zo ver uitgebroken in de zonden en in de ongerechtigheden".

Dat is wat de Prediker bedoelt. Een misdracht beter dan hij. O ja, ook die misdracht is een leven. Het heeft een ziel voor God. Een ziel die naar zijn eeuwige bestemming gaat. De vaders in de dagen van de Reformatie lieten die bestemming ten volle over aan God. Ze zeiden: "Hij zal rechtvaardig oordelen. Laten we het in Zijn handen terug mogen geven, in het geloof en in het besef dat al wat God doet welgedaan is". Dat is een geloofsdaad hoor. Dat is een geloofsweg. Daar is geloofskracht van de Heilige Geest voor nodig, om ook zo'n kind, zo'n misdracht kwijt te raken aan God.

Waarom is zij nu beter dan die man die hij getekend heeft? In ijdelheid komt ze en in duisterheid gaat ze weg, en met duisternis wordt haar naam bedekt. Van dat leven van die misdracht komt niets openbaar. Het is in stilte gekomen en het zal in stilte verdwijnen. Het is een leven dat niet is openbaar gekomen onder de

mensen, ja onder de zon. Ze heeft de zon niet gezien, noch bekend. Ze is in dat leven niet geweest, vol van al zijn moeite en al zijn zorgen. Dat leven dat gekenmerkt wordt door de dood en door de verdwijning. Zij heeft meer rust dan hij, meer rust dan die mens die tevreden is in de wereld en straks in eeuwigheid de onrust moet beleven van het tevreden zijn op aarde; en meer rust dan hij die ontevreden is in het leven, en tot in alle eeuwigheid toe de onrust van zijn ontevredenheid moet beleven in de eeuwige nacht.

Wat is nu eigenlijk het leven hier op aarde? Wat is nu ons bestaan? Waartoe leven we nu eigenlijk? Waarom schiep God ons? U en mij, waarom zijn we er nog op deze dag? Waarom heeft de Heere ons naar Zijn huis geroepen, om ons te stellen onder dat Woord?

Ach, al leefde de mens schoon tweemaal duizend jaren. Heb je er de ijdelheid van gezien? Dat weet u nog wel, toen u een kind was. Dan stierf er een mens bij u in de straat, die was tachtig jaar. U zei: "Ach, ik heb nog heel lang, want ik ben nog zo jong, ik kan voorlopig nog in de wereld leven". U kent het wel, dat begeren om hier op aarde te blijven. Dat uur van sterven zo ver mogelijk van u af te schuiven, dat het uit uw gezichtsveld raakt. U kent het wel, dat u er naar verlangde op deze wereld gelukkig te zijn. Tweemaal duizend jaren. Weet u wat de Prediker bedoelt? Misschien heb je weleens een keer jaloers naar Methusálem gekeken. Dat je dacht: "Die man is negenhonderdnegenenzestig geworden. Dat zou ik ook wel willen. Zo oud zou ik ook wel willen worden. Dan kan ik zoveel van de wereld zien. Dan kan ik zoveel beleven, zoveel meemaken, zoveel mooie dingen".

Duizend jaren, om ouder te wezen dan de oudste mens. En als die voorbij gegaan zijn, dan wil je nog weleens een keer zo'n tijdsbestek van duizend jaren beleven. Ja, al leefde hij schoon tweemaal duizend jaren. Dat betekent het, twee keer duizend jaren achter elkaar. Al kon hij daar zijn hart in ophalen. Al is het dat wat hij verlangde.

Of zit er een pijn in uw bestaan? Zit er een vraag in uw hart? Is er iets wat de wereld u niet geven kan? Terwijl je natuurstaat verlangde om zoveel mogelijk van de wereld te zien. Dat je in je natuurlijk bestaan op de wereld niet uitgekeken raakte. Is je leven getekend in die woorden: "Al leefde hij schoon tweemaal duizend jaren, en het goede niet zag". Gaat het daarover in uw leven, dat u het goede niet gezien hebt? Gaat het daarover in uw leven, dat de schuld niet is opgelost? Dat u met God niet verzoend geraakt bent? Gaat het daarover in uw leven, dat alles u is gaan aanklagen? Dat al Gods gaven aanklachten zijn voor u? En dat u in de wereld en in uw leven alleen maar het slechte hebt ondervonden? Het slechte hebt

ontdekt. Waar het Woord van God van zegt, dat de Heere zal maken dat zij een walging van zichzelf zullen hebben. Is het inderdaad wat de Prediker zegt: “Een kwaad”, omdat alles zich afspeelt buiten God? Omdat u geen God en Vader in de hemel hebt, en geen Borg voor uw arme hart. Is er in uw leven een begeerte naar de gerechtigheid van de Heere Jezus Christus? Is dat het kwaad van uw bestaan, dat alles ongerechtigheid is? En dat de Heere om al die dingen u zal doen komen in het gericht. Weegt dat vonnis, dat oordeel van God in uw bestaan?

Al leefde hij schoon tweemaal duizend jaren. Het vermeedert alleen maar schuld met schuld. Heb je dat bij het klimmen van de jaren, dat je zegt: “Ach, de zonden van mijn jonkheid, maar ook de zonden van mijn volwassenheid, de zonden van mijn ouderdom, het klaagt me allemaal aan. Het wordt alleen maar meer. Het wordt me zelfs ordentelijk voor de ogen gesteld, alles wat ik al vergeten was van jaren her. Het komt allemaal terug en het is allemaal springlevend”? Is het de duivel die het in uw hart sist: “Het is voor u te laat. Het kan niet meer. U hebt te veel en te lang gezondigd. U hebt de Heere moedwillig getergd, al de dagen van uw leven”?

Klaagt uw geweten u aan: “Ik heb alleen maar slechtheid. Hoe kan ik ooit nog op Gods genade rekenen?”

Is daar het spreken van God in uw bestaan? Dat de Heere tot uw ziel gezegd heeft dat je te betalen hebt. Dat je Hem betaalt wat je Hem schuldig bent. En wat bent u Hem schuldig? Och, al die levensdagen en al die zegeningen. Al die betoningen van Zijn goedheid, die u in uw zonden hebt doorgebracht.

Al leefde hij schoon tweemaal duizend jaren en het goede niet zag. Wat zou dat goede zijn? Hét goede, staat er. Het is een bepaalde zaak. Het is niet zo een algemeenheid wat wij als mensen goed kunnen noemen, wat we in onze zondigheid als goed beschouwen. Nee, de Prediker had al dat goede van ons kwaad genoemd. En hoe staat het goede lijnrecht tegenover het kwaad, wat de Prediker in de wereld had gezien! Het goede wijst erop dat het een zaak is die niet bij ons vandaan komt, maar bij God vandaan. Het gaat over een wonder, een ingrijpen van de Hemel. Beseffen dat je daartoe op de wereld bent. Opdat je in dit aardse leven met God verzoend zou worden en Hem ter ere zou leven. Dat in uw en in mijn leven God aan Zijn eer zou komen. Dat is het goede, dat de Heere verheerlijkt wordt in het zaligen van zondaren, nu ze nog zijn in het heden der genade.

Het goede niet zag. Moet dat in uw leven opgelost worden? Ik heb het goede nog niet gezien. We zouden het ook zo kunnen zeggen: dat u klagen moet: “Ik heb Jezus nog niet gezien”. Voel je je verwant

aan die blinde? De Heere Jezus vroeg: "Wat wil je nu dat Ik je doen zal?" En die blinde zei: "Dat ik ziende mag worden". En toen zijn ogen geopend werden, was het eerste en het enige wat hij zag die Zaligmaker, die lieve Heere Jezus Christus.

Dat je zo'n oog zou mogen ontvangen als de Prediker had, om de werkelijkheid te beschouwen, aan onze kant, maar ook aan Gods kant. Het goede te zien. Jezus te zien. Vrede te smaken. Dat is een rijkdom! Dat is een zaligheid die toch boven alles uitstijgt! Of niet? En is er haast geboden in uw leven? Is het waar wat er in de tekst staat: "Gaan zij niet allen naar één plaats". Die misdracht die al in het graf is, zovele mensen die al gestorven zijn. U die de grijze haren op uw hoofd ziet. U die de rimpels in uw aangezicht kunt tellen. Is er haast bij geboden? Haast en spoedt u om uws levens wil. Gaat u ook niet naar die ene plaats! Het graf en de dood zeggen toch nooit: "Het is genoeg". Allen zullen sterven, is het niet! Weegt dood en eeuwigheid in uw bestaan? Is er haast geboden dat het opgelost wordt nu het nog kan? Nou, dan is daar wel de prediking van het Evangeliewoord in het midden van deze tekst, waar de Prediker dat goede voorstelt. Die Heere Jezus Christus voorstelt. Opdat we in Hem zouden geloven. Van al dat kwade verlost, om het achter ons te laten en dat goede alleen te mogen bezitten. Die gerechtigheid die daar in de Heere Jezus Christus is, die Hij verworven heeft op deze aarde, tot aan het vloekhout der schande toe. De Prediker stelt het Evangelie voor in die enige Naam Die onder de hemel gegeven is tot zaligheid. Dat is het laatste nog.

Maar zingen we eerst samen van Psalm 86 het 8^e vers.

*Maar Gij, Heer', Gij zijt lankmoedig,
Zeer barmhartig, overvloedig
In genâ, die ons behoedt,
Groot van waarheid, eind'loos goed.
Wend U tot mijn ziel genadig;
Sterk Uw knecht, en geef weldadig
Ondersteuning aan den zoon
Uwer dienstmaagd, van den troon.*

De Heere Jezus is van eeuwigheid bij Zijn Vader, omgeven van alle mogelijke rijkdom. Hemelse heerlijkheid. Gedurige gemeenschap met Zijn Vader. Het hart van de Vader en de Zoon in liefde aaneen verbonden. Hij spelende in de schoot van Zijn Vader. Aan niets gebrek. En die Heere Jezus Christus verkoos de armoede van deze ellendige en door de zonde vervloekte wereld. Die Heere Jezus

kwam naar een aarde, liggende verloren in schuld. Die Heere Jezus trad in in onze armoede en bleef staande. Wij in het Paradijs zoveel rijkdom, geestelijke rijkdom, gemeenschap met God en van alle goed omgeven. En we knielden voor de vorst der duisternis, voor de boze.

En Hij, gekomen in deze wereld, in onze honger en in onze dorst, Hij gegaan in de woestijn. En na veertig dagen hongerde Hem ten laatste. En de verzoeker tot Hem gekomen zijnde. Eén knieval had de duivel van node, één knieval en hij zou Hem geven al de koninkrijken der wereld. Maar al de koninkrijken der wereld wogen voor Hem niet op tegen dat doel waartoe Hij gekomen was: om Zijn God en Vader te verheerlijken en om Zijn eigen verkoren en van de Vader Hem gegeven Kerk te zaligen. Die Heere Jezus Christus bleef staande, omdat Hij bezet was met de liefde tot Zijn God en de liefde tot Zijn volk.

Hem wensen wij u voor te stellen in deze middag als het goede, opdat u uitgekeken (dat hoop ik dan toch maar) op de wereld, uitgekeken op alles hier en nu, alles aan Hem gans begeerlijk zou beschouwen. Hij verkoos de armoe en de ellende om het goede te verwerven. Zie die Heere Jezus Christus. Zie Zijn gang die Hij ging voor doodschuldige zondaren. Hij Die geen plaats had om Zijn moede hoofd neer te leggen. Hij Die op deze wereld werd uitgestoten. Van allen verworpen. Van allen veracht. Zie Hem gaan door deze wereld, om goed te doen, om het hart van Zijn Vader te openbaren en te verklaren, in al Zijn spreken en in al Zijn doen, Zijn wonderen, die Hij vele heeft gemaakt onder de mensenkinderen. Zie Hem... Dat is het uiterste, nietwaar! Zie Hem in de hof van Gethsémané, waar de toorn van God op Hem drukte, waar het bloedige zweet Hem wordt uitgeperst, waar Hij, kruipende in het stof, het aan Zijn Vader vraagt: "Indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbij gaan. Maar niet Mijn wil, Uw wil geschiede". Waar Hij gesterkt geworden is door de kracht van de Heilige Geest, naar Zijn mensheid, om die gang te gaan die de Vader Hem bevolen had om te gaan. Zie Hem uit Gethsémané gehaald worden en naar Gabbatha geleid worden. Hoe Hij verraden geworden is met een kus. En Hij daar in het rechthuis beladen wordt met de schuld van de mensen. Waar Pilatus het moet getuigen: "Ik vind geen schuld in deze mens". En toch schuldig bevonden om de dood te sterven. Waar Hij wordt voorgesteld als een spotkoning, met die doornenkroon op Zijn hoofd gedrukt, waar het bloed Hem wordt uitgedrukt en waar het langs Zijn aangezicht afloopt. Zie daar de spotvertoning van de mens, wat er van ons geworden is in onze armoe, waar we ons dan ook mee oppronken en opsieren. Pilatus

heeft profetisch gesproken. “Zie de mens”. Dat zijn wij, gekroond met eer en heerlijkheid. Maar de kroon eraan gegeven en liever de duivel te gehoorzamen. Zie Hem daar in al Zijn schande en in al Zijn smaadheid staan. Zie hoe Hem de kleding van het lijf wordt gerukt en hoe Hij met het naakte lijf aan het vloekhout der schande wordt neergehangen, waar Hij geen eens een kledingstuk overhield om aan te hebben. Waar Hij daar, onder de hitte van Gods toorn, aan dat vloekhout werd gespijkerd. Hoe ze het lot geworpen hebben en Zijn klederen onder zich verdeeld hebben. Zie daar hoe Hij hing voor het aangezicht van Zijn Vader, waar de Vader van Hem eiste dat Hij betalen zou. Zie Hem daar hangen in de Godverlatenheid, hoor Hem uitroepen: “Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?” Hierom, opdat mensen uitgekeken op alles hier en nu, mensen in de wanhoop, in de ellende en moeite van dit leven, mensen onder het beslag van dood en eeuwigheid en het Goddelijk oordeel, het goede zouden zien in het land der levenden, opdat de Heere over mensenkinderen Zijn vriendelijk aangezicht zou laten opgaan. Wie zal ons het goede doen zien? Verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns.

Weet je wat het goede is? Dat is vrede met God. Rust in het geweten. Hoor dan die Heere Jezus Christus aan het vloekhout der schande het uitzeggen: “Het is volbracht!” De betaling voor al die zonden en al die schuld, van al dat verkoren volk, is voor God geschied. En de Heere zal er nooit in der eeuwen eeuwigheid meer op terug komen.

Moest je alles kwijt? Moest je alles verliezen? Moest alles je aanklagen? Ben je de wereld gelijk? Die wereld die in het boze ligt. Lig je onder dat kwaad, dat veel is onder de mensen? Drukt het je naar beneden? Hoor eens. Zijn Offer is genoegzaam voor de zonden der gehele wereld. U die wellicht genoeg had aan de wereld, en nu genoeg van de wereld. Ja, er is in Hem genoeg voor de wereld. Weet u wat de vaders zeggen? Al waren er tienduizend werelden geweest, en al hadden er tienduizend werelden gezondigd, er was voor tienduizend werelden genoeg bloed gevloeid in de Heere Jezus Christus.

Weet u, (daar wordt een mens door getekend) de mens rust niet voordat hij zijn begeerte heeft. Zo is de natuurlijke mens getekend door de Prediker. Maar dat geldt geestelijk toch ook, of niet? Je rust toch niet voor die begeerte aan je hart vervuld is, dat je met God verzoend geworden bent in de Heere Jezus Christus. Bent u zo een mens in beweging? Bent u zo een mens van dat ene ding, één rijkdom, één ding van de Heere begeerd te hebben. Want één ding is nodig. Bent u zo een mens, die dagelijks de troon van Gods

genade bestormt, temidden van heel je rijkdom wellicht. Maar ja, wat heb je er aan? Het is verbleekt. Je ziet het niet eens meer. Temidden van je armoede wellicht. Maar ach, wat geeft dat! Als deze zaak maar opgelost wordt. Ben je doende aan de troon der genade, totdat het God zou behagen je het goede te tonen? Heb je weleens moed mogen scheppen uit de behoudenis van anderen? Als je in het Woord mocht lezen dat ze het goede hebben gezien, zij die het ook op het allerm minst verdiend hadden. Heb je weleens moed mogen scheppen als je ze hoorde vertellen, bij je in de straat of in de familiekring, wat God aan hun ziel gedaan had? Heeft het je te meer uitgedreven om aan te houden en moed te grijpen? Aan te houden. Ja, Godvruchte schaar, houdt moed, Hij is getrouw, de Bron van alle goed.

Bent u zo een mens, die niet rust voordat het wonder aan uw ziel geschied is, dat u van al het kwaad verlost bent en het goede hebt ontvangen?

Bent u een mens, die in uw leven het goede hebt gezien? Dat je zeggen moet: "Moest ik daar nu twintig of veertig, zestig, misschien wel tachtig jaar voor worden? Heeft de Heere daartoe mijn leven gespaard en verdragen, in het wondere geheim van Zijn lankmoedigheid?"

Is die tijd, dat ogenblik in uw bestaan aangebroken dat het er om spannen ging, in het uiterste. Dat alles aan alle kanten zwart en donker werd. Dat u in de benauwdheid kwam, gekneld lag in de banden van de dood, en dat de angst der hel u alle troost deed missen. Is het gebeurd in uw leven, dat je het daar dacht dat je zou sterven, en dat je onder Gods heilig recht zou onder gaan, dat je verdwijnen zou, en het was rechtvaardig. Moest je de roede kussen, God gelijk geven in Zijn veroordelend spreken over je bestaan? Is het gebeurd in die bange nacht, dat God je ziel redde, je tranen droogde, dat Hij je hoofd omhoog hief om het goede te zien in het land der levenden? Is het gebeurd dat de Heilige Geest je oog opende, zoals de Predikers oog geopend werd, om Hem te zien aan het vloekhout der schande, gehangen in uw armoede en in uw ellende, om voor u rijkdom te verwerven, heerlijkheid en zaligheid klaar te maken? Heeft uw oor het mogen horen: "Dit deed Ik voor u"? Is het gebeurd in uw bestaan, dat de Vader Zijn hand legde op het Offerlam, op de Heere Jezus Christus en Zijn gerechtigheid, en het tot uw ziel sprak: "Daarom zal Ik niet meer toornen, niet meer schelden in eeuwigheid"? Is het wondere geheim in uw leven thuisgebracht, dat de Heere Zijn verkiezend welbehagen uitwerkte in de tijd: "Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met koorden van goedertierenheid"? Is het gebeurd in uw

leven, dat de Heere het tot uw ziel sprak: “Wat Ik eenmaal gesproken heb, zal Ik niet herroepen, maar het zal vast zijn, het zal onwankelbaar zijn in tijd en eeuwigheid beide”?

Als je Hem gezien hebt, dan heb je alles gezien. Wil je dan nog honderd jaar worden? Wil je dan nog alles op de wereld meemaken? Wil je dan nog zonodig, is dat dan je verlanglijst nog: hier en nu, er uit halen wat er in zit, zoals de wereld het zegt? Of heb je daar genoeg aan? Ja, daar heb je toch genoeg aan! Jezus gezien, dat is alles gezien. Je schuld, dat ganse pak van zonden en ongerechtigheden van je af gevallen. Daar in die plaats God geloofd voor Zijn ongedachte gunstbewijzen. Hem je lied gezongen: “Nu zal mijn hart, nu zullen al mijn zinnen U hartelijk beminnen”. Nog maar één begeerte in je leven over gehouden, want dat volk zal de voetstappen van Christus drukken; één begeerte: “Hoe komt God aan Zijn eer in mijn leven? Hoe zal ik Gode welbehagelijk leven? Hoe zal ik doen wat Hem behaagt? Leer mij Uw weg, Heere, door Uw Woord en door Uw Heilige Geest”. Zoals de Heere Jezus het bad in de hof van Gethsémané: “Uw wil geschiede”.

Ach, en als de Heere je dan rijkdom toeschikt of armoede, dit is de rijkdom, dat je God tot je deel hebt. Zal je dan niet in heel je leven alles ten dienste willen stellen aan Hem, Die je zo goed gedaan heeft?! Heb je Hem lief, omdat Hij u eerst heeft liefgehad?

Het goede te zien, dat is de zaak waartoe we op de wereld zijn.

En u, die het wellicht hebt meegemaakt, hoe is het nu? Ach, u zegt: “Dat kwaad is zo sterk. Die wereld trekt zo. Die duivel verleidt zo. Ik ben zo vatbaar voor alles, en ik verachter zo menigmaal in de genade”. U die het klagen moet: “Het lijkt wel of er in mijn leven niets van God bij geweest is, dat ik me het allemaal ingebeeld heb, dat ik me bedrogen heb. Het lijkt er op geen enkele manier op zoals het zou moeten wezen”. Ben je het zat? In het Woord staat van Gods kinderen dat ze oud waren en der dagen zat. Die waren het moe, alles wat ze tegen kwam en overkwam. Bent u het zat? Zie dan de troost in de tekst. Gaan zij niet allen naar één plaats. Het is nog maar eventjes hoor, nog maar eventjes, en je zult verlost zijn van dat lichaam der zonden en des doods. Nog eventjes en het zal verdwijnen in het stille graf. Wil je dan tweemaal duizend jaar leven? Zeg je: “Nou, die zestig jaren, die tachtig jaren, het is wel genoeg. Mijn tijden zijn in Uw hand. En, Heere, in Uw handen beveel ik mijn geest”. Nog eventjes en alles wat de duivel je aan doet en wat de wereld op je los laat, de verdrukking is ook maar kort. Het gaat haast voorbij. En nog even en je zult verheven zijn, weg gehaald, hoog boven alles wat je hier nog dreigt beet te grijpen. Verlost van alles wat naar beneden drukt. Verlost van alles wat aarde, wat

wereld is, om daar volmaakt in God te mogen wezen, eeuwig rijk in Hem Die het goede deed zien in het land der levenden, maar die het goede zal tonen tot in alle eeuwigheid toe. Wat zal dat zijn, als je de kroon der gerechtigheid zult ontvangen. Ach, mensen, dat zou je moeten doen haasten om te zien op de overste Leidsman en Voleinder des geloof, Jezus Christus. Als je daar de kroon der gerechtigheid zult ontvangen van God, om die van je hoofd te nemen en voor Gods voeten neer te werpen, voor de voeten van Jezus neer te werpen: "Gij alleen zijt waardig te ontvangen alle lof en eer. Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed". Laat dat de taal zijn, hier reeds, maar daar volkomen. Dat de Heere het is Die alle roem, lof en aanbidding waard is, want Hij heeft het gedaan uit vrije gunst, die eeuwig Hem bewoog.

Een mens die klem zat in het kwaad, wordt er uit gehaald, er bovenuit getild, op een rotssteen gezet, om het goede mee te maken, het goed wat daar in God is.

Ach, gemeente, er zijn maar twee soorten van mensen. De Heere Jezus stelt ze zo voor: de ene mens vergadert schatten op de aarde. Maar reken er op, er is niets bestendigs aan. Daar is de mot. Daar is de roest. En daar zijn de dieven die doorgraven en stelen. Dit is de oproep, en er zijn er die het betrachten. Maar ik zou het willen noemen als een oproep, opdat ook u, door de krachtige werking van de Heilige Geest, op dat spoor gezet zou worden: "Vergadert u een schat in de hemel, waar ze noch mot, noch roest verderft, en waar de dieven niet doorgraven en stelen". En dit is de praktijk van het leven: Waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn. Zie dan uw leven na in het licht van Prediker 6. Al leefde hij schoon tweemaal duizend jaar en het goede niet zag, gaan zij niet allen naar één plaats!

God geve Zijn eeuwige zegen in ons tijdelijk, vergankelijk leven, tot Zijn eer en tot heil van onze zielen.

AMEN.

Dankgebed.

Slotzang Psalm 107 : 15

*Hij doet den storm bedaren;
De golven zwijgen stil;*

*Nu rijst de vreugd; de baren
Zijn effen op Gods wil;
Nu wijkt verslagenheid,
Na zoveel angstig slaven,
Daar God hen veilig leidt,
In hun begeerde haven.*

Zegenbede.